

KD:n ryhmäpuheenvuoro Pirha 23 syyskuu 2024

Hyvät kuulijat,

olemme liikkuvien palveluiden kehittämisen nivelvaiheessa. Ikäviltä väliinpuotoamisilta ei voida välttyä. Mutta kokemuksen ja vaikuttavuuden seurannan avulla uskomme, että jatkossa liikkuvat palvelut ovat osa toimivaa ja vaikuttaa palvelua. Kristillisdemokraattisena ryhmänä näemme tärkeänä, että tarvittavat toiminnan tehostamiset ovat tärkeitä, jotta hyvinvointiyhteiskuntamme palvelut jatkossakin voidaan tuottaa tilanteessa, jossa ikääntymisen myötä palveluntarve kasvaa ja niiden määrä vähenee, jotka kaiken kustantavat.

Nostamme muutamia huomioita lähinnä palveluiden saatavuudesta ja kustannuksista sekä toiveita jatkovalmisteluun.

Liikkuvien palvelujen toiminta perustuu ajanvaraukseen. Voiko akuutissa tilanteessa kuitenkin tulla paikalle? Joillain alueilla kiirevastaanotto on niin kaukana, että siirtyminen sinne voi kriisiyttää tilanteen. Palautteen mukaan kiirevastaanoton puuttuminen koettiin ongelmalliseksi.

On ymmärrettävää, että ei ole tarkoituksenmukaista lisätä resursseja tilapäisten, ajoittaisten ruuhkatilanteiden vuoksi. Sen sijaan tarvitaan moniammatillinen taho, joka mahdollistaa tehtävien jakautumisen oikeille toimijoille ja resurssien tehokkaalle käytölle. Tehokkuuteen pyrkivä moniammatillinen toiminnanohjaus vaihtuvissa tilanteissa vaatii jo lennonjohdollisia taitoja ja tekniikkaa.

Hallitusohjelmassa on kirjaus, että tavoitteena on palveluiden saatavuus mutta myös saavutettavuus. Palvelu voi joillain alueilla olla kyllä tarjona, mutta sinne pääseminen ei toimi kohtuullisessa ajassa esimerkiksi puutteellisen julkisen liikenteen vuoksi.

Palautteen perusteella Kämmenniemen, Ruoveden ja Sahalahden alueella palvelut turvataan ainakin toistaiseksi, tosin liikkuvina palveluina. Jatkossa ne pitää säilyttää vähintäänkin liikkuvina. Pitää myös varmistaa, että Teiskon alueella VPK:lle varmistetaan toimintamahdollisuudet ja toimivat tilat.

Tilatehokkuus voi johtaa siihen, että toimivia tiloja myydään tai korkeiden ylläpitokustannusten vuoksi puretaan. Raportin mukaan liikkuvien palveluiden vuokrakustannusten potentiaalinen kustannussäästö on n. 10 000 €/kk. Tämä tosin perustuu oletukseen, että käyttämättä jäävät tilat voidaan hyödyntää muutoin.

Toivomme, että toimitilojen suhteen ei toimittaisi hätäisesti. Mikäli nyt uumoillut matkakustannusten siirto kelalta hyvinvointialueille toteutuu, voi osoittautua edullisemmaksi kiinteiden toimipisteiden säilyttäminen hyvinvointialueen omistuksessa. Toimitilojen vuokraamien ulkopuoliselta voi tulla kustannuksiltaan kalliimmaksi, kuin omat tilat. Voi tulla myös tilanne, että tilat pitää uudelleen rakentaa, mikäli palveluiden keskittämisen vaikutukset sairauksien pahenemiseen kasvaa ja kiireellisissä tilanteissa avun saanti ajoissa vaarantuisi kohtuuttomiksi kasvaneiden matkojen vuoksi.

Liikkuvien palvelujen onnistumisen edellytys on, että asukkailla on riittävä tietotaito hakeutua palveluun. Liikkuvien palvelujen paikat ja ajat tulisi olla säännöllisiä. On myös varmistettava, että pyörillä liikkuvien palveluiden pysähtymispaikoilla on sisätilat käytettävissä odotustilaksi ja henkilöstön turvallisuus varmistettu tilanteissa, joissa paikalla on vain yksittäinen työntekijä.

Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä toivoo, että jatkossakin lasten, nuorten ja perheiden palveluita tuotettaisiin lähipalveluina.

Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut pitää ehdottomasti säilyttää lähipalveluna. Tämä on palvelu, joka kattaa kaikki äidit ja lapset ja vain henkilökohtaisella, pysyvällä hoitosuhteella voidaan havaita ne, jotka enemmän tarvitsevat tukea ja palveluja. Palvelujen tuottaminen diginä ja etänä voi vaikuttaa kielteisesti juurikin heikoimmassa asemassa oleviin.

Lisäksi esitämme, että hoito- ja palvelusuhteiden jatkuvuuteen panostetaan. Tällä on merkittävä vaikutus hoidon laatuun ja on todistetusti kustannustehokasta.